

Переднє слово

Повернення наукової й суспільної уваги до проблем Галича і галицької історії впродовж останніх років зберігає позитивну динаміку. Навіть попри відсутність нормальної систематичної всебічної підтримки з боку органів місцевої та центральної влади, як це прийнято в цивілізованих країнах світу, не байдужі до національної спадщини науковці, видавці, громадські активісти, учасники клубів історичної реконструкції, музейні працівники та ін. продовжують вивчати й популяризувати безпрецедентну з погляду загальноукраїнського значення та сакрального змісту пам'ять нашого славного міста. До уваги читачів четвертий випуск збірника наукових праць «Галич», у якому 16 авторів із восьми міст і трьох країн Європи (Польща, Україна, Чехія) оприлюднюють результати своїх найсвіжіших студій. Прикро, втім він присвячується світлій пам'яті одного з добре знаних в Україні, а головне на Прикарпатті, краєзнавця й історика, члена редакційного комітету нашого часопису Ігоря Михайловича Коваля (28.07.1960—05.05.2019), чиє життя обірвалося так несподівано для нас усіх.

Зберігаючи до певної міри традиційність рубрик, надіслані матеріали впорядковано за рубриками *«Археологія та матеріальна культура Галича»*, *«Княже місто і народ: сторінки історії»*, *«Галич Воєводства Руського та Королівства Галичини й Володимирії»*, *«Галич: передруки»*, *«Хроніка»* та *«In memoriam»*. Назагал хотілося вкотре привернути увагу читача до новітніх методів вивчення пам'яток

матеріальної культури міста XII–XIV ст., їхнього декору, етапів перебудови, відбудови, реновації чи модернізації колись зруйнованих та досі вцілілих храмів. Існує нагальна потреба ввести в науковий обіг археологічні знахідки, які через різні обставини не були на мить часто випадкового виявлення належно опрацьовані, описані чи тим паче каталогізовані. Безперечно, найбільш досі відома й багата подіями середньовічна політична історія міста — на порозі доповнення новими джерелами, історіографічними узагальненнями, через які слід поступово ставити на порядок денний питання започаткування або відновлення археологічних студій таких масштабних об'єктів, як, до слова, Галицький замок XIV–XVII ст. Цей напрям досліджень поповнить не тільки теоретичні знання з історії міста і краю, а й музейні колекції Національного заповідника «*Давній Галич*», що також, як бачимо з публікованого матеріалу, має свою маленьку історію. Еліти ж міста в нашому розумінні — це не лише князі чи бояри, відомі містяни або ж духівництво. Йдеться й про галицьких студентів, яких, як показує дослідницький досвід, зокрема у Краківському університеті, починаючи з XV ст., було достатньо. Натомість духовна спадщина Галича, його християнське тло — *nota bene* кожного з випусків нашого часопису. Цей напрям студій постійно потребує повернення *ad fontes* із належним оформленням публікації маловідомих чи взагалі невідомих джерел. Передруки колись вже виданих робіт, втім іноземного походження, які нерідко доводиться перекладати українською з польської, російської, словацької, угорської тощо задля їхньої популяризації в Україні, — вагомий складник стратегії збірника наукових праць. Так редакційний комітет знайомить читача з творами, «прихованими» шаром пилу бібліотек, куди рідко ступає нога обивателя. Поточні події періодичних археологічних, краєзнавчих, історично-туристичних розвідок, презентацій та публікацій на галицьку тематику, тобто — хроніка, є свого роду сучасним літописом найновітніших студій.

Із міцністю духа й вірою у спільну справу ми відкриваємо громадськості черговий продукт нашої спільної непростой творчої праці, зберігаємо надію в активнішу підтримку відповідними структурами пропонувані ініціатив та плекаємо любов до рідного Галицького краю й України!

Від упорядників